

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 21.9.2011
COM(2011) 572 final

**COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

Partnering in Research and Innovation

{SEC(2011) 1072 τελικό}

ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρώπη σταδιακά ανακάμπτει από τη βαθύτερη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που γνώρισε από τη δεκαετία του '30. Ταυτόχρονα, όπως τονίστηκε στο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2011 «οι κίνδυνοι παραμένουν και οφείλουμε να συνεχίσουμε την αποφασιστική δράση μας»¹.

Για να διατηρηθεί η ανάκαμψη πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τους υφιστάμενους δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους για την έρευνα και την καινοτομία (E&K) με έξυπνο τρόπο προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η συμβολή των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτό είναι ουσιαστικό ώστε, έως το 2014, να έχει δημιουργηθεί ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (EXE), να υπάρξουν αποτελέσματα στο πλαίσιο της Ένωσης Καινοτομίας, και να επιτευχθούν οι στόχοι του ψηφιακού θεματολογίου και των άλλων εμβληματικών πρωτοβουλιών της ΕΕ για το 2020.

Η ανακοίνωση της Επιτροπής για την Ένωση Καινοτομίας υπογραμμίζει τη σημασία των συμπράξεων για την ευρωπαϊκή E&K ως μέσου «συγκέντρωσης δυνάμεων με στόχο την επίτευξη επαναστατικών λύσεων»².

Οι συμπράξεις συνενώνουν τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς δημόσιους φορείς σε συμπράξεις δημόσιου-δημόσιου τομέα (ΣΔΔΤ) και τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς σε συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), με μια σειρά στόχων:

- δημιουργία κρίσιμης μάζας για να εξασφαλισθεί η κλίμακα και το εύρος που απαιτούνται·
- προαγωγή κοινής θεώρησης και καθορισμού στρατηγικού θεματολογίου, και σε διεθνές επίπεδο·
- συμβολή στην ανάπτυξη μιας μεθόδου προγραμματισμού στην ευρωπαϊκή E&K, έτσι ώστε να υλοποιηθεί μια ευρεία εστίαση που να περιλαμβάνει όλους τους πιθανούς εταίρους·
- πρόβλεψη ευέλικτων δομών που διευκολύνουν το μέγεθος και το εύρος μιας σύμπραξης, ανάλογα με τη φύση και τους στόχους της.

Με αυτόν τον τρόπο, η μέθοδος της σύμπραξης μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση μειζόνων κοινωνικών προκλήσεων και να ενισχύσει την ανταγωνιστική θέση της Ευρώπης, καθιστώντας τον κύκλο της E&K αποδοτικότερο και μειώνοντας το χρόνο από την έρευνα στην αγορά. Μπορεί επίσης να συμβάλλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και στην αποδοτική χρήση των πόρων. Εφόσον υπάρξει η απαραίτητη δέσμευση για συμπράξεις, η Ευρώπη θα μπορέσει να αριστεύσει στην επιστήμη και την τεχνολογία, και να επιτύχει κρίσιμη μάζα.

¹ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 24/25 Μαρτίου 2011

² COM(2010) 546

Για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο του εβδόμου προγράμματος πλαισίου για την έρευνα (7^ο ΠΠ)³, του προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (ΠΑΚ)⁴, του ΕΧΕ και του πλαισίου πολιτικής για την Ένωση Καινοτομίας, έχουν αναπτυχθεί και δοκιμαστεί διαφορετικές μορφές συμπράξεων. Αυτό αποτέλεσε σημαντικό βήμα για την καθιέρωση κοινής θεώρησης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι συμπράξεις μπορούν να μεγιστοποιήσουν τη συμβολή της Ε&Κ στην επίτευξη έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης στην Ευρώπη. Υπάρχει πλέον ανάγκη περαιτέρω προόδου ώστε να αποφευχθούν οι περιττές επικαλύψεις και να καθοριστεί με σαφήνεια ο τρόπος με τον οποίο οι συμπράξεις μπορούν να υλοποιηθούν βέλτιστα. Στο πλαίσιο αυτό, στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να αντλήσει διδάγματα και να αξιοποιήσει την πείρα που αποκτήθηκε μέχρι σήμερα, προωθώντας την ιδέα της σύμπραξης.

2. ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2.1. Επισκόπηση των υφιστάμενων συμπράξεων σε επίπεδο ΕΕ

Οι ΣΔΔΤ εναρμονίζουν τις εθνικές στρατηγικές, συμβάλλοντας στην υπέρβαση του κατακερματισμού των ερευνητικών προσπάθειών του δημοσίου. Παρέχουν επίσης δυνατότητες για αποτελεσματικότερη αλληλεπίδραση με στρατηγικούς διεθνείς εταίρους.

Όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 1, οι ΣΔΔΤ συνεπάγονται διαφορετικό βαθμό κοινής προσπάθειας που εκτείνεται από τα δίκτυα ERA-NET και ERA-NET Plus, όπου τα κράτη μέλη συντονίζουν εθνικά προγράμματα, έως τις πρωτοβουλίες βάσει του άρθρου 185, οι οποίες εκφράζουν τη μεγαλύτερη ενοποίηση των εθνικών προγραμμάτων. Ο κοινός προγραμματισμός (ΚΠ) είναι μια νεοεμφανιζόμενη ιδέα σύμπραξης δημοσίων τομέων που βασίζεται σε δέσμευση υψηλού επιπέδου για την αντιμετώπιση μιας ιδιαίτερης κοινωνικής πρόκλησης. Οι ΣΔΔΤ μπορούν επίσης να συμβάλλουν στην από κοινού διαμόρφωση πολιτικών, όπως στην περίπτωση των Europe INNOVA/PRO INNO Europe.

Οι ΣΔΙΤ σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναλαμβάνονται από κοινού από την ΕΕ και άλλους δημόσιους φορείς, μαζί με ιδιώτες εταίρους για την επίτευξη κοινών στόχων. Οι ΣΔΙΤ στον τομέα της Ε&Κ στοχεύουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πρωτοπορίας και χρησιμοποιούνται για τη στήριξη και προσέλκυση επενδύσεων στην Ε&Κ σε ένα συγκεκριμένο πεδίο.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 2, οι ευρωπαϊκές ΣΔΙΤ στην Ε&Κ υλοποιήθηκαν για πρώτη φορά στο πλαίσιο του 7^{ου} ΠΠ, τόσο ως διακριτές νομικές οντότητες με τη μορφή κοινών επιχειρήσεων για τις Κοινές Τεχνολογικές Πρωτοβουλίες (ΚΤΠ) και το SESAR, όσο και ως συμβατικές συμπράξεις (π.χ. ΣΔΙΤ στο πλαίσιο σχεδίου για την ανάκαμψη).

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ), ένας φορέας της ΕΕ που αποσκοπεί στην προώθηση της ικανότητας καινοτομίας, δεν είναι ούτε ΣΔΔΤ ούτε ΣΔΙΤ. Ωστόσο, ο κύριος επιχειρησιακός του βραχίονας, οι Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) είναι δομημένες συμπράξεις που ενσωματώνουν την εκπαίδευση, την έρευνα και τους επιχειρηματικούς φορείς με σκοπό την αντιμετώπιση μειζόνων κοινωνικών προκλήσεων.

³ Απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2006, για το έβδομο πρόγραμμα πλαισίου δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013)

⁴ Απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (2007-2013)

Οι Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας (ΕΣΚ) προτάθηκαν στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας για την Ένωση Καινοτομίας⁵ με σκοπό να επισπευσθούν οι καινοτομίες για την αντιμετώπιση μειζόνων κοινωνικών προκλήσεων. Δεν συνιστούν ούτε ΣΔΔΤ ούτε ΣΔΙΤ, αλλά παρέχουν ένα πλαίσιο στο οποίο συμμετέχουν ενδιαφερόμενοι από διάφορα πεδία πολιτικής, τομείς και προέλευση με σκοπό την ενσωμάτωση ή τη λήψη μέτρων σχετικά με την προσφορά και τη ζήτηση σε ολόκληρο τον κύκλο της Ε&Κ.

Η πιλοτική Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την ενεργό και υγιή γήρανση (ΕΥΓ) έχει ως στόχο να θέσει σε δοκιμή την ιδέα και να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να υλοποιηθεί βέλτιστα. Μολονότι είναι πρόωρο να εκτιμηθεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα της ΕΣΚ για την ΕΥΓ σε αυτή τη φάση, έχει διεξαχθεί μια πρώτη ανάλυση των διαδικασιών που έλαβαν χώρα μέχρι σήμερα⁶.

⁵ COM(2010) 546 της 6.10.2010

⁶ SEC(2011) 1028, 1.9.2011

Πίνακας 1: Υφιστάμενα μοντέλα/μέσα για ΣΔΔΤ σε επίπεδο ΕΕ

	Στόχος	Υλοποίηση	Αντίκτυπος/ κύρια διδάγματα
ERA-NET 100 έργα από το 2002	Συντονισμός των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων σε επιλεγμένο πεδίο	-Τα κράτη μέλη δρομολογούν και υλοποιούν κοινές δράσεις/προσκλήσεις (τα κράτη μέλη επένδυσαν 1,17 δισεκατομμύρια ευρώ σε κοινές προσκλήσεις έως το 2010) -Η ΕΕ στήριξε τη δικτύωση των κρατών μελών με 273 εκατομμύρια ευρώ έως το 2010	- Αποδοτικός μηχανισμός σε καθορισμένα πεδία, αλλά αρχικά δεν σχεδιάστηκε για να δημιουργήσει κρίσιμη μάζα ή/και πολυετή προγράμματα -Δημιουργεί νέες ευκαιρίες για διακρατικές δραστηριότητες E&A -Βοηθά στη μείωση του κατακερματισμού και τη συγκριτική αξιολόγηση εθνικών προγραμμάτων -Η αμοιβαία μάθηση βελτιώνει τα εθνικά συστήματα έρευνας -Ενδιάμεσο στάδιο για πιο φιλόδοξες συμπράξεις
ERA-NET Plus 9 έργα από το 2007	Ενίσχυση της κοινής χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη και την ΕΕ σε επιλεγμένο πεδίο	- Τα κράτη μέλη δρομολογούν και υλοποιούν κοινή πρόσκληση με συμπληρωματική χρηματοδότηση από την ΕΕ (230 εκατομμύρια ευρώ σε κοινές προσκλήσεις, με χρηματοδότηση από την ΕΕ ύψους 68 εκατομμυρίων ευρώ έως το 2010)	-Λειτουργεί αποτελεσματικά για μία ενιαία πρόσκληση με σημαντικό προϋπολογισμό -Μέσο για ενίσχυση της οικονομικής ολοκλήρωσης -Ελλιπής υποστήριξη του συντονισμού και, συνεπώς, απουσία συνεχούς εκτελεστικής δομής -Συνδετικός κρίκος μεταξύ του συντονισμού των κοινών δράσεων και της πλήρους ενοποίησης των προγραμμάτων
Πρωτοβουλίες βάσει του άρθρου 185 5 πρωτοβουλίες από το 2003	Ενοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων σε επιλεγμένο πεδίο	- Η ΕΕ συμβάλλει με συμπληρωματική χρηματοδότηση στην υλοποίηση των πολυετών προγραμμάτων των κρατών μελών (άνω των 1,55 δισεκατομμυρίων ευρώ, χρηματοδότηση από την ΕΕ ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ)	-Πρωωθεί τη μεγάλη κλίμακα και το ευρύ πεδίο εφαρμογής με την προετοιμασία πολυετών χρηματοδοτικών υποχρεώσεων -Αποτελεσματικότητα ως προς την επίτευξη επιστημονικής και διαχειριστικής ενοποίησης -Βοηθά στην υπέρβαση περιττής αλληλεπικάλυψης και κατακερματισμού της προσπάθειας E&K -Ανάγκη επίτευξης περαιτέρω προόδου προς την οικονομική ενοποίηση
ΠΚΠ (Πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού) 10 πρωτοβουλίες από το 2008	Συντονισμός/ενοποίηση εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων	- Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν και υλοποιούν κοινό στρατηγικό ερευνητικό θεματολόγιο -Η ΕΕ υποστηρίζει τη δικτύωση των ΚΜ	-Διασφαλισμένη πολιτική στήριξη υψηλού επιπέδου -Εκκρεμεί συμπλήρωση της πολιτικής στήριξης με συγκεκριμένη δέσμευση πόρων -Ανάγκη εφαρμογής των συμφωνηθέντων κανόνων -Ανάγκη για σταθερές, αμερόληπτες και διαφανείς δομές υλοποίησης

SET (Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Σχέδιο Ενεργειακών Τεχνολογιών) από το 2007	Επιτάχυνση της ανάπτυξης ενεργειακών τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και εξορθολογισμός των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων σε στρατηγικά τεχνολογικά πεδία σε επίπεδο ΕΕ	- Υλοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Συνασπισμού Ενεργειακής Έρευνας (ΕΣΕΕ), επί του παρόντος μέσω ιδίων πόρων των ινστιτούτων εταίρων	-Συμβάλλει στη μείωση του κατακερματισμού και στον συντονισμό της ερευνητικής προσπάθειας στον τομέα της ενέργειας στην ΕΕ -Ανοικτός χαρακτήρας και διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων -Χρειάζεται επίσημη πλαισίωση για να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό του
Europe INNOVA/PRO INNO Europe από το 2008	Από κοινού διαμόρφωση πολιτικών και ενίσχυση της καλύτερης στήριξης της καινοτομίας	-25 πιλοτικά έργα που στοχεύουν στην οικολογική καινοτομία/καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών και ομαδοποιήσεων	- Αποτελεσματική πλατφόρμα στήριξης της καινοτομίας -Υψηλά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στις συμμετέχουσες περιφέρειες -Περιορισμένη αφομοίωση των αποτελεσμάτων σε περιφερειακά/εθνικά συστήματα καινοτομίας - Απαιτείται συγκεκριμένη συνδρομή σε έργα και αποδέκτες με παρατεταμένα χρονοδιαγράμματα

Πίνακας 2: Υφιστάμενα μοντέλα/μέσα για ΣΔΙΤ σε επίπεδο ΕΕ			
	Στόχος	Υλοποίηση	Αντίκτυπος/ κύρια διδάγματα
ΚΤΠ Τεχνολογικές Πρωτοβουλίες) 5 πρωτοβουλίες από το 2007	Ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πρωτοπορίας σε σαφώς καθορισμένους τομείς	- Κοινές επιχειρήσεις δυνάμει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ -Αξιοποίηση των στρατηγικών ερευνητικών θεματολογίων των Ευρωπαϊκών Τεχνολογικών Πλατφορμών (ETIP) -Συμπληρωματική χρηματοδότηση της ΕΕ για την έρευνα (πάνω από 3 δισεκατομμύρια ευρώ από το 7 ^ο ΠΠ και ισοδύναμη συμμετοχή από τις επιχειρήσεις, κυρίως σε είδος)	-Αποτελεσματικότητα ως προς τη συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε στρατηγικούς τομείς -Οι κανόνες και οι διαδικασίες πρέπει να καταστούν κατάλληλοι/ες για τη σκοπούμενη χρήση -Διευκολύνεται η εμφάνιση νέων μορφών συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, συνενώνοντας την τεχνογνωσία και τις ικανότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα -Αποτελεσματικό μέσο για τη συμμετοχή των ΜΜΕ σε προγράμματα Ε&Κ -Διευκολύνεται η ιεράρχηση προτεραιοτήτων στην Ε&Κ σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων
SESAR	Εκσυγχρονισμός της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη (ΔΕΚ)	Κοινή επιχείρηση βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ -Με συγχρηματοδότηση από την ΕΕ (350 εκατομμύρια ευρώ από το 7 ^ο ΠΠ + 350 εκατομμύρια ευρώ από τα ΔΕΔ-Μ), τον Eurocontrol (700 εκατομμύρια ευρώ) και 15 επιχειρηματικά μέλη (700 εκατομμύρια ευρώ)	-Βέλτιστη ανταπόκριση στις ανάγκες των χρηστών και των παρόχων υπηρεσιών -Ενσωμάτωση των στόχων υψηλής κοινωνικής συνάφειας του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού -Προσέλκυση και συγκέντρωση χρηματοδότησης και τεχνογνωσίας -Ευέλικτο και δυναμικό μέσο για την υποστήριξη της διαδραστικής σχέσης μεταξύ ανάπτυξης και εξάπλωσης -«Τεχνολογικός πρεσβευτής» για την προώθηση της παγκόσμιας διαλειτουργικότητας της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας

ΣΔΙΤ στο πλαίσιο σχεδίου για την ανάκαμψη 3 ΣΔΙΤ από το 2008 Το διαδίκτυο του μέλλοντος από το 2011 COLIPA από το 2009	ΣΔΙΤ στο πλαίσιο σχεδίου για την ανάκαμψη: διατήρηση και ενίσχυση των τομέων της βιομηχανίας που έχουν πληγεί από την οικονομική κρίση ΣΔΙΤ για το διαδίκτυο του μέλλοντος: διασφάλιση της μελλοντικής ανάπτυξης του διαδικτύου στην υπηρεσία της κοινωνίας COLIPA: βοήθεια στις επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τη νομοθεσία της ΕΕ	Χρηματοδότηση από το 7^ο ΠΠ ανά έργο, όπου οι επιχειρήσεις συμβάλλουν στην ανάπτυξη πολυετούς χάρτη πορείας για τον καθορισμό των ερευνητικών προτεραιοτήτων ΣΔΙΤ στο πλαίσιο σχεδίου για την ανάκαμψη: 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ (2010-2013) ΣΔΙΤ για το διαδίκτυο του μέλλοντος: 300 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2013 COLIPA: 25 εκατομμύρια ευρώ	-Αποτελεσματικότητα για βραχυπρόθεσμες δράσεις με σκοπό τη διατήρηση των επενδύσεων στην έρευνα και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης (ΣΔΙΤ στο πλαίσιο σχεδίου για την ανάκαμψη) -Συνένωση ευρέος φάσματος βιομηχανικών φορέων -Διευκολύνεται η ιεράρχηση προτεραιοτήτων στην Ε&Κ σύμφωνα με τις ανάγκες του κλάδου -Ανάγκη επισημοποίησης της διακυβέρνησης μεταξύ εταίρων -Ανάγκη διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής ώστε να συμπεριληφθούν δραστηριότητες πλησιέστερες στην αγορά
Ευρωπαϊκές Βιομηχανικές Πρωτοβουλίες (ΕΒΠ) στο πλαίσιο του σχεδίου SET 7 ΕΒΠ από το 2010	Άρση των εμποδίων για την επίδειξη/εισαγωγή στην αγορά, εντός της αλυσίδας καινοτομίας, των ενεργειακών τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	- Τεχνολογικοί χάρτες πορείας με ειδικές δράσεις Ε&Α και με προοπτική δεκαετίας -Προσκλήσεις βάσει του 7^{ου} ΠΠ για κοινές δράσεις των ΚΜ	-Αποτελεσματικότητα στην επικέντρωση των προσπαθειών της ΕΕ, των κρατών μελών και των επιχειρήσεων στην επίτευξη κοινών στόχων και στη δημιουργία κρίσιμης μάζας -Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσέγγισης της καινοτομίας σε επίπεδο ΕΕ και στην ανάληψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων πόρων από τα κράτη μέλη -Ανάγκη για νέες επενδύσεις και μεγάλης κλίμακας ερευνητικές υποδομές στις ενεργειακές τεχνολογίες

Οι συμπράξεις στην έρευνα και την καινοτομία: συγκεκριμένα παραδείγματα

Παραδείγματα ΣΔΑΤ:

Υπάρχουν τουλάχιστον 6.000 γνωστές σπάνιες ασθένειες, οι οποίες πλήττουν περίπου 20 εκατομμύρια Ευρωπαίους πολίτες. Το **ERA-NET E-Rare** έχει αναπτύξει κοινό ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την έρευνα σπάνιων ασθενειών και δρομολόγησε τρεις κοινές προσκλήσεις ύψους 10 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτό, σε συνδυασμό με τις προσκλήσεις σχετικά με τις σπάνιες ασθένειες του 7^{ου} ΠΠ, σημαίνει ότι έως και το 40% της δημόσιας έρευνας σε αυτό τον τομέα αποτελεί πλέον αντικείμενο συντονισμού.

Η ικανότητα της Βαλτικής Θάλασσας να παρέχει απαραίτητα προϊόντα και υπηρεσίες έχει μειωθεί σημαντικά λόγω φυσικών διαδικασιών και ανθρωπογενών επιδράσεων. Για να αντιμετωπιστεί αυτό, εννέα χώρες συμμετέχουν στο **ERA-NET Plus - BONUS Plus**, μέσω κοινής πρόσκλησης 22 εκατομμυρίων ευρώ. Η δράση αυτή καλύπτει επίσης ευρύτερους πολιτικούς στόχους στο πλαίσιο της θαλάσσιας στρατηγικής και της θαλάσσιας πολιτικής της Επιτροπής.

Η πρωτοβουλία «Αυτόνομη διαβίωση υποβοηθούμενη από το περιβάλλον» (ΑΔΥΠ) βάσει του άρθρου 185 εστιάζεται στην καινοτομία προς υποστήριξη της δημογραφικής αλλαγής. Έχει δρομολογηθεί συνολική επένδυση άνω των 600 εκατομμυρίων ευρώ με συμμετοχή των ΜΜΕ σε ποσοστό άνω του 40% για παροχή νέων προϊόντων και υπηρεσιών με βάση τις ΤΠΕ και αειφόρων συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης με σκοπό την ενεργό και ανεξάρτητη διαβίωση του γηράσκοντος πληθυσμού.

Από το 2007, η επιστήμη των μετρήσεων έχει ενταχθεί στο πολυετές κοινό πρόγραμμα της πρωτοβουλίας για τη **μετρολογία δυνάμει του άρθρου 185 (Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα Μετρολογίας - ΕΕΠΜ)**. Το πρόγραμμα, αξίας πάνω από 400 εκατομμύρια ευρώ, έχει μειώσει σημαντικά την επικάλυψη των ερευνητικών προσπαθειών συνενώνοντας το 44% των συνολικών πόρων μετρολογίας σε μία ενιαία πρωτοβουλία.

Οι νευροεκφυλιστικές ασθένειες αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη ως μείζων κοινωνική πρόκληση. 23 χώρες συμμετέχουν στην πιλοτική **πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού (ΠΚΠ) για τις νευροεκφυλιστικές ασθένειες, συμπεριλαμβανομένης της νόσου Alzheimer**. Η ΠΚΠ έχει προκηρύξει την πιλοτική πρόσκλησή της με συνολικό προϋπολογισμό 14 εκατομμύρια ευρώ.

Παραδείγματα ΣΔΙΤ:

Η **ΚΤΠ Clean Sky** έχει ως στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των αερομεταφορών, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ανταγωνιστικότητα της αεροναυπηγικής βιομηχανίας της Ευρώπης. Η σχετική έρευνα, λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης της και του εγγενούς υψηλού κινδύνου, απαιτεί δημόσια χρηματοδότηση και συνεργασία μεταξύ των κύριων βιομηχανικών φορέων. Μέχρι σήμερα οι επενδύσεις ανέρχονται σε σχεδόν 300 εκατομμύρια ευρώ και έχουν πραγματοποιηθεί οι πρώτες δοκιμές πτήσης που αφορούν καινοτόμες τεχνολογίες.

Με τη δημόσια συμμετοχή της ΕΕ και των συμμετεχόντων κρατών μελών, οι **ΚΤΠ ARTEMIS (ενσωματωμένα συστήματα πληροφορικής)** και **ENIAC (νανοηλεκτρονική)** αποσκοπούν στην υλοποίηση ενός ερευνητικού θεματολογίου που καθορίζεται από τη βιομηχανία και από ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς. Μέχρι σήμερα, η ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν διαθέσει πάνω από 700 εκατομμύρια ευρώ σε καινοτόμα συνεργατικά ερευνητικά έργα που στοχεύουν πεδία

εφαρμογής όπως η υγεία, ο κατασκευαστικός τομέας, η αυτοκινητοβιομηχανία και η ενεργειακή απόδοση.

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου για την ανάκαμψη, η ΣΔΙΤ για τα εργοστάσια του μέλλοντος περιλαμβάνει ένα ερευνητικό πρόγραμμα ύψους 1,2 δισεκατομμυρίων ευρώ υπέρ της ανάπτυξης νέων και βιώσιμων κατασκευαστικών τεχνολογιών. Συνενώνει ένα ευρύ φάσμα βιομηχανικών φορέων και έχει ως στόχο να μετασχηματίσει τις βιομηχανικές διαδικασίες προκειμένου να διασφαλίσει παγκόσμια ανταγωνιστικότητα και ηγετική θέση.

2.2. Γενική εκτίμηση

Η πείρα που αποκτήθηκε από τις ΣΔΔΤ και τις ΣΔΙΤ σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχει δείξει ότι η μέθοδος της σύμπραξης επιφέρει μια σειρά από οφέλη.

Τα δίκτυα, στα οποία συμμετέχουν ένα σύνολο εταίρων μέσω συμπράξεων δημόσιου- δημόσιου τομέα και δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, έχουν διαμορφωθεί σε πνεύμα δημιουργίας αμοιβαίας εμπιστοσύνης, τη βάση οποιασδήποτε μακροπρόθεσμης στρατηγικής σύμπραξης. Έχουν αναπτύξει κοινή θεώρηση χρησιμοποιώντας συχνά μεταβλητή γεωμετρία, και οδηγούν σε συμφωνημένα στρατηγικά ερευνητικά θεματολόγια και χάρτες πορείας για την τεχνολογία. Αυτό έχει θετικό αντίκτυπο στο τοπίο της ευρωπαϊκής E&K. Συμβάλλει στη διεύρυνση της κλίμακας και του πεδίου εφαρμογής, αυξάνοντας έτσι την απόδοση και την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων στην E&K, καθιστώντας την Ευρώπη ελκυστικότερο παγκόσμιο εταίρο στην αντιμετώπιση μειζόνων κοινωνικών προκλήσεων.

Διασφαλίζοντας την κυριότητα και τη μεγαλύτερη συμμετοχή των κρατών μελών και άλλων ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών και των οργανισμών δημοσίων συμβάσεων και τυποποίησης, στην οικοδόμηση της Ένωσης Καινοτομίας, οι συμπράξεις αυξάνουν την χρηματοοικονομική μόχλευση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μηχανισμών (ΠΠ, ΠΑΚ, διαρθρωτικά ταμεία) και ενισχύουν τη συνοχή του τοπίου της ευρωπαϊκής E&K.

Η μέθοδος της σύμπραξης επιτρέπει επίσης στους ενδιαφερόμενους φορείς να συμμετέχουν σε προγράμματα στα οποία διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να συμμετάσχουν και προωθεί τη στρατηγική συνεργασία με σημαντικούς εταίρους τρίτων χωρών.

Συγχρόνως, υφίστανται προκλήσεις σε σχέση με τη διακυβέρνηση, την υλοποίηση/χρηματοδότηση και το πλαίσιο συνθηκών.

Οποιαδήποτε συμπεράσματα εξαχθούν σε αυτό το στάδιο σχετικά με τις δυνατότητες των συμπράξεων πρέπει να αξιολογηθούν περαιτέρω υπό το πρίσμα των μελλοντικών εμπειριών. Σύμφωνα με τις πρώτες ενδείξεις, η Ευρώπη θα μπορούσε να αξιοποιήσει πληρέστερα τις δυνατότητες των συμπράξεων. Ωστόσο, είναι απαραίτητο ένα πλαίσιο εντός του οποίου θα αναπτυχθούν στέρεες και βιώσιμες συμπράξεις⁷.

⁷ Γνώμη της Επιτροπής Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ERAC) για τα μέσα σχετικά με τον EXE, ERAC 1208/11, 26 Μαΐου 2011

2.3. Ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας

2.3.1. Στόχοι

Η ανακοίνωση για την Ένωση Καινοτομίας απηύθυνε έκκληση για αποτελεσματικότερη σύνδεση των μέσων «προσφοράς» (έρευνα και τεχνολογία) και «ζήτησης» (π.χ. χρήστες, ρυθμιστικό πλαίσιο, τυποποίηση και δημόσιες συμβάσεις).

Στο πλαίσιο αυτό, οι Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας (ΕΣΚ) μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των διαφόρων εταιρικών ιδεών και μέσων. Οι ΕΣΚ δρουν σε ολόκληρο τον κύκλο της Ε&Κ προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι ιδέες μπορούν να μετατραπούν σε επιτυχημένα προϊόντα ή υπηρεσίες για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, ενώ δημιουργούν επίσης ανάπτυξη και θέσεις εργασίας.

Οι ΕΣΚ μπορούν να παράσχουν ένα γενικό πλαίσιο για την περαιτέρω μείωση του κατακερματισμού των προσπαθειών σε τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων.

Η μέθοδος της σύμπραξης που εμπεριέχεται στην ιδέα των ΕΣΚ περιλαμβάνει:

- τη σύνδεση φορέων στον κύκλο της Ε&Κ, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, στον ιδιωτικό, στον δημόσιο τομέα και στην κοινωνία των πολιτών με στόχο τη βελτιστοποίηση και τον εξορθολογισμό της χρήσης των υφιστάμενων μέσων, την αύξηση της συνέργειας, την εναρμόνιση και τη συγκέντρωση πόρων·
- την κάλυψη των πτυχών «προσφοράς» και «ζήτησης», και την επιδίωξη όχι μόνο της καινοτομίας μέσω της έρευνας, αλλά και άλλων μορφών, όπως νέα επιχειρηματικά μοντέλα, οργανωτική και κοινωνική καινοτομία·
- την ενθάρρυνση των ανταλλαγών μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και την διασφάλιση υψηλού επιπέδου πολιτικής δέσμευσης για συμφωνηθείσες ενέργειες.

2.3.2. Συμπεράσματα της αξιολόγησης των πιλοτικών ΕΣΚ για την ενεργό και υγιή γήρανση (ΕΥΓ)

Οι πιλοτικές ΕΣΚ για την ΕΥΓ (ενεργός και υγιής γήρανση) στο προπαρασκευαστικό στάδιο έχουν αποδειχθεί επιτυχείς ως προς την κινητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών (μέσω εκδηλώσεων διαβούλευσης των ενδιαφερομένων σε όλα τα επίπεδα). Συγκροτήθηκε μια διευθύνουσα ομάδα με ευρεία, υψηλού επιπέδου εκπροσώπηση. Η εν λόγω ομάδα έχει υιοθετήσει σαφείς μεθόδους εργασίας με επίκεντρο την εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου υλοποίησης.

Η πιλοτική εφαρμογή έχει συμβάλει στην αποσαφήνιση της σχέσης μεταξύ των ΕΣΚ και άλλων πολιτικών πρωτοβουλιών: οι ΕΣΚ δεν υποκαθιστούν άλλες πρωτοβουλίες, ιδίως τις υφιστάμενες ΣΔΙΤ ή ΣΔΔΤ, και δεν αποτελούν μέσο προσδιορισμού των ερευνητικών προτεραιοτήτων εκτός των θεσμικών διαδικασιών.

Άλλα συμπεράσματα σε αυτό το στάδιο είναι ότι οι συμπράξεις πρέπει να διαθέτουν δομημένες διαδικασίες ώστε να δίνουν προτεραιότητα και να επικυρώνουν τις πολλαπλές ιδέες που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαβούλευσης, ότι είναι απαραίτητο να συμπεριληφθούν εκείνοι οι φορείς που μπορούν να διασφαλίσουν κατάλληλη ρυθμιστική παρακολούθηση, και ότι μια προσέγγιση «ενιαία για όλες τις περιπτώσεις» δεν είναι κατάλληλη

και, κάθε ΕΣΚ, με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από την πιλοτική εφαρμογή, πρέπει να αναπτύξει τη δική της ιδιαίτερη προσέγγιση.

Οι πιλοτικές ΕΣΚ για την ΕΥΓ έχουν επίσης επιτρέψει να διευκρινιστεί ότι θα υπάρξει σταθερή συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής στα διάφορα στάδια της σύμπραξης, γεγονός που αντικατοπτρίζει το υψηλό επίπεδο δέσμευσης για την επίτευξη των στόχων.

3. ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Οι συνδυασμένες προσπάθειες για την ανάπτυξη της μεθόδου της σύμπραξης στην Ε&Κ, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, έχουν αποδώσει θετικά αποτελέσματα.

Ωστόσο, εάν θέλουμε να απαλειφθούν πλήρως οι περιττές επικαλύψεις και ο κατακερματισμός, πρέπει να προχωρήσουμε περισσότερο. Σε βασικούς τομείς όπου πρέπει να αντιμετωπιστούν μείζονες κοινωνικές προκλήσεις και όπου η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα βρίσκεται σε κίνδυνο, πρέπει να υλοποιηθούν σχετικά κοινά προγράμματα βάσει κοινών στρατηγικών θεματολογιών για την Ε&Κ. Αυτά πρέπει να εναρμονίζουν και να συγκεντρώνουν δημόσιους (ευρωπαϊκούς και εθνικούς) και ιδιωτικούς πόρους μέσω της μεθόδου της σύμπραξης, με τη συμμετοχή οργανώσεων σε κάθε στάδιο του κύκλου Ε&Κ.

Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή προτίθεται να προβεί σε μεγαλύτερη χρήση του μοντέλου της σύμπραξης και των μέσων που αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αναγνωρίζοντας συγχρόνως την ανάγκη να αποφευχθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Έχουν καθοριστεί μια σειρά από μέτρα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση, την υλοποίηση/χρηματοδότηση και το πλαίσιο συνθηκών.

3.1. Διακυβέρνηση

3.1.1. Όλοι οι εταίροι, τόσο οι δημόσιοι όσο και οι ιδιωτικοί, πρέπει να διατηρήσουν τη δέσμευσή τους για πρωτοβουλίες σύμπραξης σε μακροπρόθεσμη βάση.

(i) Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να αναλάβουν εκ των προτέρων πολυετείς οικονομικές δεσμεύσεις και να τις τηρήσουν.

(ii) Για τους ιδιωτικούς εταίρους, η δέσμευση για συμμετοχή σε ΣΔΙΤ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας οφείλει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της εταιρείας.

(iii) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας, στο μέλλον οι δεσμεύσεις για όλες τις πρωτοβουλίες σύμπραξης πρέπει να επισφραγίζονται με δημόσιες δηλώσεις από τις κυβερνήσεις των συμμετεχουσών χωρών στην περίπτωση των ΠΚΠ και από τους διευθύνοντες στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και από τις κυβερνήσεις, όπου κρίνεται σκόπιμο, στην περίπτωση των ΣΔΙΤ.

3.1.2. Η διεθνής διάσταση των συμπράξεων για συνεργασία στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία θα επιδιωχθεί δραστικότερα με βάση κοινές προτεραιότητες με τρίτες χώρες και στο πλαίσιο διεθνών φόρα.

ΣΔΔΤ

- 3.1.3. Με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων, η Επιτροπή σκοπεύει να διευκολύνει την συντονισμένη υλοποίηση των ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων και της χρηματοδότησης.

ΣΔΙΤ

- 3.1.4. Οι ΣΔΙΤ στον τομέα της Ε&Κ αποτελούν μέσο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης σε κύριους τομείς της βιομηχανικής έρευνας και πρέπει να καταστούν σημαντικό στοιχείο της μεθόδου της σύμπραξης αξιοποιώντας τη θετική πείρα που αποκτήθηκε μέχρι σήμερα.
- 3.1.5. Οι μελλοντικές ΣΔΙΤ στην Ε&Κ πρέπει να καθορίζονται με βάση τη δυνητική συμβολή τους στην ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας και της αειφόρου ανάπτυξης, και στην αντιμετώπιση μειζόνων κοινωνικών προκλήσεων.
- 3.1.6. Οι μελλοντικές ΣΔΙΤ στην Ε&Κ θα αναπτυχθούν με βάση δύο προσεγγίσεις που στηρίζονται σε υφιστάμενα μοντέλα ΣΔΙΤ.
- Συμβατικές συμπράξεις (π.χ. ΣΔΙΤ στο πλαίσιο σχεδίου για την ανάκαμψη) και εθελοντικές συμφωνίες (π.χ. Ευρωπαϊκές Βιομηχανικές Πρωτοβουλίες (ΕΒΠ) στο πλαίσιο του σχεδίου SET (Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Σχέδιο Ενεργειακών Τεχνολογιών)) που συνήφθησαν απευθείας εντός του προγράμματος πλαισίου βάσει τυποποιημένων ρυθμίσεων διακυβέρνησης ή συμφωνιών μεταξύ της Επιτροπής και των άλλων μερών.
 - Ειδικές νομικές δομές που συστάθηκαν δυνάμει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ, με βάση μια μακροπρόθεσμη προσέγγιση βάσει εμπιστοσύνης. Οι εν λόγω δομές αποτελούν απλούστευση των διαδικασιών σύστασης των υφιστάμενων ΚΤΠ ως προς το ότι βασίζονται σε μια λιγότερο γραφειοκρατική δομή δημόσιου οργανισμού της ΕΕ. Η σκοπιμότητα αυτής της επιλογής εξαρτάται από την αποδοχή εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της πρότασης της Επιτροπής για καθεστώς «οργανισμού ΣΔΙΤ» δυνάμει του άρθρου 201 του προτεινόμενου νέου δημοσιονομικού κανονισμού⁸. Πρέπει επίσης να αναγνωριστεί ότι υπάρχει μια αντιστάθμιση μεταξύ απλούστευσης μέσω της εναρμόνισης των δομών και βαθμού ευελιξίας για την προσαρμογή των δομών στις ειδικές ανάγκες των επιμέρους ΚΤΠ.
- 3.1.7. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ο συντονισμός σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο μεταξύ εταιρικών πρωτοβουλιών και στρατηγικών καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής.

3.2. Υλοποίηση/Χρηματοδότηση

ΣΔΔΤ

⁸ COM(2010)815

- 3.2.1. Η Επιτροπή προτείνει να απλοποιηθούν τα μέσα στήριξης των συμπράξεων δημόσιου-δημόσιου τομέα με τη συγχώνευση των υφιστάμενων δράσεων ERA-NET και ERA-NET Plus, καθώς και των σχετικών συνιστωσών των Europe INNOVA και PRO INNO Europe, ούτως ώστε να διαμορφωθεί ένα ενιαίο, πιο ευέλικτο μέσο ERA-NET.
- 3.2.2. Η ανάληψη δέσμευσης των συμμετεχουσών χωρών στα τρία επίπεδα ενοποίησης (επιστημονικό, διαχειριστικό και οικονομικό) είναι ουσιαστική προϋπόθεση για μελλοντικές προτάσεις πρωτοβουλιών δυνάμει του άρθρου 185. Όσον αφορά την οικονομική ενοποίηση, οι συμμετέχουσες χώρες πρέπει να προχωρήσουν περισσότερο στην ανάληψη σαφών δεσμεύσεων για διάθεση πόρων σε κοινά προγράμματα, όπως με ενσωμάτωση αυτών στον εθνικό σχεδιασμό τους, βάσει κοινών κανόνων που προβλέπουν τη συμμετοχή της εκάστοτε χώρας.
- 3.2.3. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει τις ΠΚΠ κατά την ανάπτυξη των στρατηγικών ερευνητικών θεματολογίων τους, μέσω μέτρων συντονισμού και στήριξης, όπου κρίνεται σκόπιμο.
- 3.2.4. Όταν οι τομείς που καλύπτονται από τις ΠΚΠ συνάδουν με τις προτεραιότητες του ΠΠ, τα μέσα τους μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη των ΠΚΠ, όπου κρίνεται σκόπιμο. Σε γενικές γραμμές, οι κοινές δράσεις των ΠΚΠ θα αξιολογηθούν κατά περίπτωση προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο η προστιθέμενη αξία ΕΕ δικαιολογεί χρηματοδότηση μέσω του προγράμματος ERA-NET ή συγχρηματοδότηση μέσω θεματικών προσκλήσεων έρευνας.
- 3.2.5. Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής πρότασης για πρωτοβουλία βάσει του άρθρου 185 μόνο εάν μια ΠΚΠ έχει αποδείξει στο στρατηγικό ερευνητικό θεματολόγιό της ότι έχει δυνατότητες σημαντικής συνεργασίας και το απαραίτητο μέγεθος και εμβέλεια για να στηρίξει την πλήρη ενοποίηση των εθνικών προγραμμάτων.
- 3.2.6. Κατά την υλοποίηση μιας ΠΚΠ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα σχετικά εθνικά προγράμματα. Κατά συνέπεια, οι έχοντες την κυριότητα και οι διαχειριστές προγράμματος από τις συμμετέχουσες χώρες πρέπει να συμμετέχουν στη διαχείριση των ΠΚΠ. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν επίσης να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες για άντληση οφελών από την πείρα που αποκτήθηκε από κοινά προγράμματα.

ΣΔΙΤ

- 3.2.7. Δεδομένης της κλίμακας των επενδύσεων στις ΣΔΙΤ και του γεγονότος ότι η συνεισφορά των επιχειρήσεων στις ΣΔΙΤ πραγματοποιείται γενικά σε είδος, απαιτούνται διαφανείς λογιστικές μέθοδοι για την αποτελεσματική μέτρηση της συνεισφοράς των επιχειρήσεων.
- 3.2.8. Στα βασικά κριτήρια επιλογής για ΣΔΙΤ πρέπει να συγκαταλέγονται το εύρος των επιπτώσεων σε επίπεδο ΕΕ, η μακροχρόνια δέσμευση των εταίρων και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στις επενδύσεις στην Ε&Κ.
- 3.2.9. Για να επιτύχουν οι ΣΔΙΤ τους στόχους τους πρέπει να λειτουργούν σε ανοικτό και διαφανές πλαίσιο (και όχι σαν «κλειστή λέσχη»).

3.3. Πλαίσιο συνθηκών

ΣΔΔΤ

- 3.3.1. Οι εθελοντικές κατευθυντήριες γραμμές για το πλαίσιο συνθηκών του κοινού προγραμματισμού παρέχει έναν ευέλικτο κατάλογο ορθών πρακτικών για την υποστήριξη της υλοποίησης των ΠΚΠ. Η χρηματοδότηση μιας ΠΚΠ από την ΕΕ εξαρτάται από την ορθή εφαρμογή των εθελοντικών κατευθυντήριων γραμμών⁹.
- 3.3.2. Για να είναι αποτελεσματικός ο κοινός προγραμματισμός κατά την οικοδόμηση ισχυρών και μακροπρόθεσμων δημόσιων ερευνητικών συμπράξεων, πρέπει να αρθούν τα εμπόδια όπως η διασυννοριακή χρηματοδότηση, η κυκλοφορία της γνώσης, η εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι το πλαίσιο του ΕΧΕ αντιμετωπίζει τα εν λόγω εμπόδια κατά προτεραιότητα.

ΣΔΙΤ

- 3.3.3. Είναι απαραίτητο τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ΣΔΙΤ να εναρμονίσουν και να εκσυγχρονίσουν τις διοικητικές διαδικασίες τους.

4. ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η πρόταση της Επιτροπής για τον «Ορίζοντα 2020»¹⁰ θα βασιστεί στις δράσεις που καθορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση, παρέχοντας τη νομοθετική βάση για τις μελλοντικές ΣΔΔΤ και ΣΔΙΤ εντός της ΕΕ στο πεδίο της Ε&Κ. Η εν λόγω πρόταση πρέπει επίσης να παρέχει ένα κοινό σύνολο κανόνων για όλες τις πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020» με σκοπό την απλοποίηση της συμμετοχής, εξασφαλίζοντας συγχρόνως την αναγκαία ευελιξία σε μεμονωμένες πρωτοβουλίες ώστε να επιτύχουν τους στόχους τους, καθώς και τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των δύο κοινών στρατηγικών πλαισίων για έρευνα και καινοτομία και για συνοχή.

Καθώς αποκτάται περισσότερη πείρα από την υλοποίηση των ιδεών και των μέσων που αναπτύχθηκαν εντός του 7^{ου} ΠΠ, η Επιτροπή θα δρομολογήσει μια στρατηγική δράση

⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τον κοινό προγραμματισμό στην έρευνα, της 26^{ης} Νοεμβρίου 2010
¹⁰ Πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)

προκειμένου να καθορίσει πού και πώς η μέθοδος της σύμπραξης μπορεί να υλοποιηθεί με τη μεγαλύτερη επιτυχία, καθώς και τα είδη πρωτοβουλιών για τις οποίες είναι κατάλληλα τα μέσα.

Ως πρώτο βήμα η Επιτροπή προτίθεται να θεσπίσει κριτήρια αξιολόγησης με βάση τα οποία θα αξιολογεί την απόδοση και την αποτελεσματικότητα της υλοποίησης των πρωτοβουλιών που ανελήφθησαν χρησιμοποιώντας την ιδέα και τα μέσα των συμπράξεων.